

Tuyển tập gợi ý các bài văn nghị luận xã hội Ngữ văn 9

Bài viết số 1

Viết một văn bản nghị luận (không quá một trang giấy thi) trình bày suy nghĩ về đức hi sinh.

Gợi ý

Bàn về phẩm chất của con người thì đức hi sinh là biểu hiện cao nhất của lòng nhân ái, tình yêu thương giữa con người với con người. Bởi đức hi sinh bao gồm trong đó lòng nhân ái và tình yêu thương, tinh thần nhân đạo của con người. Nhưng đức hi sinh đòi hỏi con người phải biết san sẻ cuộc sống tinh thần và vật chất của mình cho người khác, cho đồng loại để họ có thể vượt qua khó khăn trong cuộc sống.

Lịch sử của mọi tôn giáo trên thế giới, từ Gia tô giáo, Ki tô giáo, đạo Islam...đạo Phật đều khuyên con người hãy sống nhân hậu, giữ gìn lòng nhân ái. Đạo Phật đề cao đức tính “ từ bi hỉ xả” là đề cao đức hi sinh của con người. Con người sẵn sàng xả thân vì người khác. Xả thân vì người khác là một cách tự nguyện và lấy đó làm niềm vui không một tính toán vụ lợi. Hi sinh vì người khác, xả thân vì người khác cũng có khi là một hành động không vô tư mà có tính vụ lợi, vị kỉ tức là nhằm cầu lợi cho mình. Đạo Nho cũng đề cao tinh thần vị tha, tức là hi sinh vì người khác, đề cao đức hi sinh vì người khác.

Ngày nay, nói đến đức hi sinh, không phải chỉ nói tới một hành động hi sinh cụ thể nào vì một con người cụ thể nào mà là nói tới phẩm chất đạo đức của con người. Phải xây dựng đức hi sinh thành một thái độ sống, luôn quan tâm, sẻ chia, thậm chí xả thân vì người khác. Xây dựng đức hi sinh thành một quan niệm sống, lẽ sống của con người. Xây dựng đức hi sinh ở mỗi con người phải là cả một quá trình lâu dài từ lúc tấm bé đến lúc lớn lên, trưởng thành, từ việc nhỏ thường ngày đến việc lớn trong cuộc sống, từ một hành vi nhường nhịn bạn bè đến việc hi sinh bản thân mình cho đất nước, nhân dân..

Nếu trong xã hội ai cũng biết sống nhân ái, có đức hi sinh thì cuộc đời sẽ đẹp biết bao!

Bài văn số 2

Mùa hè là mùa thú vị nhất đối với lứa tuổi học trò. Em sẽ làm gì để có được một mùa hè thực sự vui tươi bổ ích. (Viết thành một đoạn văn hoặc một bài văn ngắn khôn quá 20 dòng) Gợi ý

Người học trò nào cũng náo nức đợi mùa hè đến từ khi những bông phượng đỏ mới thấp thoáng thấp lửa trên vòm xanh của cây lá và bầu trời, đây đó có tiếng chim chuyền riu rít như mời gọi. Sau tiếng trống tan trường cuối cùng của một năm học, trên khắp đất nước, hàng triệu học trò đủ mọi cấp học, lớp học, như những cánh chim được sổ lồng tung bay. Tất cả như muốn cất lên tiếng hát thật to, thật vang, thật vui “ bài ca mùa hè ”. Mùa hè đem đến cho tuổi học trò bao điều

thú vị, nhưng chính học trò cũng làm cho mùa hè thêm tươi vui, rộn rã, nồng nhiệt hơn, tung bừng hơn. Đối với tôi, một học sinh lớp 9, mùa hè này vừa thú vị, vừa

có những biến đổi quan trọng. Các bạn học sinh khác có thể nghỉ ngơi, đi thăm quan, đi thăm ông bà nội ngoại, tham gia các câu lạc bộ... Còn trước mắt, những ngày mới vào hè này, chúng tôi đang phải dồn sức lực và tâm trí vào kì thi “vượt vũ môn” nho nhỏ trong đời của mình, kì kiểm tra xét tốt nghiệp Trung học cơ sở vừa qua thì kì thi tuyển sinh vào Trung học phổ thông lại tới. Gác lại mọi dự định, với tôi trước mắt là kì thi. Tôi tin là mình sẽ vượt qua kì thi một cách tốt đẹp. Đó sẽ là món quà mà tôi tặng các thầy cô đã hết lòng dạy dỗ tôi trong suốt những năm học Trung học cơ sở. Món quà tặng bố mẹ, ông bà những người thân yêu nhất đã nuôi nấng, dạy dỗ và kì vọng vào tôi.

Bài viết số 3

Viết một văn bản ngắn trình bày suy nghĩ của em về việc thanh niên chuẩn bị hành trang bước vào thế kỉ mới, trong đó có câu chứa thành phần phụ chú.

Gợi ý

Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân vĩnh cửu của nhân loại và tuổi trẻ bao giờ cũng hướng tới tương lai. Tương lai - đó là những gì chưa có trong hôm nay, nhưng chính vì thế mà nó lại có sức hấp dẫn ghê gớm đối với con người, nếu không nói rằng nhờ có niềm hi vọng vào tương lai mà con người có thể vượt qua mọi khó khăn trở ngại để tiếp tục sống một cách có ích hơn. Con người ta, nhất là thanh niên không thể thụ động chờ đợi tương lai, càng không thể đi tới tương lai với hai bàn tay trắng, nghĩa là phải chuẩn bị cho mình một hành trang cần thiết, đặc biệt là hành trang tinh thần để có thể vững bước tới tương lai. Hành trang - **đó là tri thức, kĩ năng, thói quen**, được coi là điều kiện cần và đủ để thanh niên có thể tự tin trước sự phát triển của khoa học kĩ thuật, của sự hội nhập kinh tế thế giới với tính kỉ luật và cường độ lao động cao.

Muốn có hành trang như vậy để bước vào thế kỉ mới, thì hơn bao giờ hết thanh niên phải là những người đi tiên phong trong học tập, học tập có hiệu quả. Nhanh chóng nắm vững tri thức và kịp thời vận dụng các tri thức ấy vào sự nghiệp cộng hoá, hiện đại hoá đất nước. Chỉ có như vậy thì đất nước chúng ta mới nhanh chóng thoát khỏi tình trạng đói nghèo, lạc hậu để hội nhập với kinh tế khu vực và thế giới một cách bình đẳng, phát triển đất nước một cách bền vững. Và cũng chỉ có như vậy, thanh niên mới xứng đáng là những người chủ tương lai của đất nước.

Bài viết số 4

Viết một văn bản ngắn nội dung nói về hậu quả xấu của việc gia tăng nhanh dân số của nước ta

Gợi ý

Trong mấy thập kỉ qua, dân số thế giới đã tăng một cách kinh khủng. Việt Nam của chúng ta cũng nằm trong số đó.

Năm 1976, dân số nước ta chỉ có trên 30 triệu người. Hai mươi năm sau, dân số nước ta đã đã lên tới 74 triệu người. Nhiều gia đình ở miền núi và nông thôn có từ 4 đến 5 con. Sự bùng nổ về dân số là một trong những nguyên nhân chủ

yếu gây ra khủng hoảng về kinh tế và xã hội của nước ta trong nhiều năm qua. Việt Nam thuộc diện những nước nghèo và kém phát triển. Thu nhập quốc dân tính theo đầu người còn rất thấp. Thiếu trường học, nhất là ở miền núi và nông thôn trẻ em phải học “ca ba”, phải học trong những phòng học dột nát thiếu an toàn. Bệnh viện xuống cấp, thiếu thuốc điều trị, thiếu giường bệnh nên gặp khó khăn trong việc chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. Sức khỏe bà mẹ và trẻ sơ sinh chưa được đảm bảo nhất là ở vùng sâu vùng xa, vùng đồng bào dân tộc. Đất đai canh tác bị thu hẹp dần để làm nhà ở. Hàng triệu thanh niên trong độ tuổi lao động thiếu việc làm, gây nên nhiều hậu quả xấu về mặt an ninh xã hội.

Sự gia tăng dân số ở nước ta có nhiều nguyên nhân. Nhận thức của người dân trong công tác dân số còn hạn chế. Đặc biệt là ở miền núi người dân còn chưa hiểu thế nào là kế hoạch hoá gia đình. Đất nước ta còn nghèo, công tác vận động tuyên truyền dân số của các cấp các ngành chưa được thường xuyên cụ thể, thiếu các hình thức tuyên truyền sinh động lôi cuốn. Các qui định của pháp luật chưa đủ mạnh để giáo dục và răn đe.

Hơn bao giờ hết, mọi người, mọi nhà và toàn xã hội phải tự giác thực hiện công tác kế hoạch hoá gia đình một cách nghiêm túc. Có như thế thì mục tiêu “dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng văn minh” mới sớm trở thành hiện thực.

Bài viết số 5

Sách là tài sản quý giá, là bạn tốt của con người. Em hãy viết một văn bản ngắn để nói lên vai trò quan trọng của sách trong cuộc sống.

Gợi ý

*Yêu cầu về hình thức: Bài viết cần kết hợp nghị luận giải thích với bình luận, chứng minh để tăng thêm tính thuyết phục. Lí lẽ, lập luận cần chặt chẽ, dẫn chứng cụ thể, tiêu biểu.

*Nội dung: Cần vận dụng những hiểu biết của mình về tác dụng của sách đối với đời sống con người để lập luận.

- Sách là sản phẩm trí tuệ của con người, do con người sáng tạo ra từ xa xưa.

- Sách là tài sản vô cùng quý giá:

+ Lưu giữ kiến thức phong phú.

+ Giúp con người cập nhật thông tin một cách đơn giản, nhanh nhất và hiệu quả nhất.

+ Sách đưa ta đến những chân trời kiến thức vô tận, mở rộng tầm hiểu biết của ta ở mọi lĩnh vực khác nhau trong đời sống, là chìa khoá mở ra cánh cửa tri thức.

+ Đưa ta đến những cảm xúc lãng mạn, những tình cảm tốt đẹp, giáo dục ta thành người tốt.

- Dẫn chứng: nhiều người thành đạt nổi tiếng trên thế giới đều đạt nhiều thành công trong sự nghiệp nhờ đọc sách: Êđixơn, Bác Hồ, Lê nin...

- Sách là người bạn tốt, luôn cần thiết cho mọi người dù cho khoa học kĩ thuật có phát triển cao. Phải biết nâng niu, giữ gìn để sách mãi mãi là người bạn quý.

Trong cuộc sống của con người sách có vai trò và ý nghĩa vô cùng quan trọng. Sách là tài sản quý giá, là bạn tốt của con người trong suốt cuộc hành trình dài rộng để chiếm lĩnh tri thức, làm cho tâm hồn con người phong phú hơn.

Sách là sản phẩm trí tuệ của con người, do con người sáng tạo từ rất xa xưa. Sách là tài sản vô cùng quý giá, nơi lưu giữ kiến thức phong phú của nhân loại từ xưa tới nay. Giúp con người cập nhật thông tin một cách đơn giản, nhanh chóng và hiệu quả nhất. Sách đưa ta đến những chân trời kiến thức vô tận, mở rộng tầm hiểu biết của ta ở mọi lĩnh vực khác nhau trong đời sống, là chìa khoá mở ra cánh cửa tri thức. Đưa ta đến những cảm xúc lãng mạn, những tình cảm tốt đẹp, giáo dục ta thành người tốt. Sách mở ra trước mắt chúng ta những chân trời mới lạ. Có tập thơ bồi đắp tâm hồn ta, cho chúng ta cảm xúc đẹp về tình yêu và lẽ sống. Có quyển sách dẫn chúng ta đi cùng các nhân vật phiêu lưu, ru hồn ta lạc vào bao mộng tưởng kì diệu. Sách giáo khoa là người bạn thân thiết của lứa tuổi học trò. Cuộc đời sẽ vô vị biết bao nếu thiếu hoa thơm và thiếu sách, nhưng sách phải hay, phải đẹp và tốt mới có giá trị và bổ ích. Nhà văn M.Gorki đã từng nói : “ *Sách làm cho tôi gắn bó với thế giới, cuộc đời càng trở nên rực rỡ, có ý nghĩa hơn...sách làm cho khắp trái đất tràn ngập nỗi buồn nhớ cái tốt đẹp hơn* ”

Trong cuộc sống, nhiều bậc vĩ nhân, nhiều người thành đạt nổi tiếng trên thế giới đã thành công trong sự nghiệp một phần là nhờ đọc sách: nhà bác học vĩ đại Êđixon, Bác Hồ kính yêu, lãnh tụ Cộng sản quốc tế và của nhân dân Liên Xô - Lên nin...

Hãy yêu sách! Nó là nguồn kiến thức. Chỉ có kiến thức mới là con đường sống, chỉ có nó mới có thể làm cho chúng ta trở thành những người cương nghị, chính trực, khôn ngoan, có khả năng thành thật yêu mến con người, tôn trọng lao động của con người và thành tâm khâm phục những thành quả tuyệt vời do công trình lao động vĩ đại, liên tục của con người làm nên.

Trong tất cả những gì mà con người đã và đang làm ra, trong mỗi đồ vật đều chứa đựng tâm hồn con người, cái tâm hồn thuần khiết và cao quý ấy có nhiều trong khoa học, nghệ thuật, nó lên tiếng hùng hồn nhất và dễ hiểu nhất, trong sách.

Bài văn số 6

Hiện nay có một số học sinh học qua loa, đối phó, không học thật sự. Em hãy viết một văn bản ngắn phân tích bản chất của lối học đối phó để nêu lên những tác hại của nó.

Gợi ý

1.Thế nào là học qua loa, đối phó?

a.Học qua loa có các biểu hiện sau: Học không có đầu có đuôi, không đến nơi đến chốn, cái gì cũng biết một tí nhưng không có kiến thức cơ bản, hệ thống sâu sắc. Học cốt là để khoe mẽ có bằng nọ bằng kia, nhưng thực ra đầu óc trống rỗng, chỉ quen “ nghe lỏm, học mót, nói dựa, ăn theo ” người khác, không dám bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề có liên quan đến học thuật.

b.Học đối phó có những biểu hiện sau: Học chỉ cốt để thầy cô không quở trách, cha mẹ không rầy la, chỉ lo giải quyết việc trước mắt như thi cử, kiểm tra không bị

điểm kém. Học đối phó thì kiến thức nông cạn, hời hợt. Nếu cứ lặp đi lặp lại kiểu học này thì người học ngày càng trở nên dốt nát, trí trá, hư hỏng, vừa lừa dối người khác, vừa tự huyễn hoặc mình. Đây là một trong những nguyên nhân gây ra hiện tượng “tiên sĩ giầy” đang bị xã hội lên án gay gắt.

2. Tác hại của lối học qua loa, đối phó.

- Đối với xã hội: những kẻ học đối phó sẽ trở thành gánh nặng lâu dài cho xã hội về nhiều mặt như kinh tế, tư tưởng, đạo đức, lối sống...
- Đối với bản thân: những kẻ học đối phó sẽ không có hứng thú trong học tập và do đó hiệu quả học tập ngày càng thấp.

Bài văn số 7

Dựa vào văn bản Phong cách Hồ Chí Minh của Lê Anh Trà hãy viết một văn bản ngắn nêu những suy nghĩ của em về cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Gợi ý

*Nội dung cần đạt được:

- Cuộc đời và sự nghiệp của Bác có gì đặc biệt? Vẻ đẹp và ý nghĩa của cuộc đời, sự nghiệp ấy là gì ?
- Cuộc đời và sự nghiệp của Bác gợi cho em những suy nghĩ sâu sắc gì về lí tưởng, đạo đức, lối sống, ...?
- Bài học cho bản thân em nói riêng và thế hệ trẻ nói chung từ cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

*Dàn ý chi tiết.

Có một con người mà khi nhắc đến tên, những người Việt Nam đều vô cùng kính yêu và ngưỡng mộ, đó là Hồ Chí Minh: vị lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam, anh hùng giải phóng dân tộc, danh nhân văn hoá thế giới .

Trước hết ta thấy Bác Hồ là vị lãnh tụ vĩ đại, anh hùng giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam. Người bôn ba khắp năm châu bốn bể tìm đường đi và tương lai cho đất nước, giải phóng dân tộc thoát khỏi ách thống trị của thực dân Pháp và đế quốc Mỹ. Người đã dẫn dắt dân tộc ta thoát khỏi đói nghèo, đi lên xây dựng chế độ xã hội tốt đẹp. Tư tưởng của Người có giá trị vô cùng to lớn đối với cách mạng Việt Nam, nhân dân Việt Nam. Người đã hy sinh cả cuộc đời vì nền độc lập tự do của dân tộc, Người yêu nước thương dân sâu sắc, bởi vậy triệu triệu người dân Việt Nam đều là con cháu của Người. Ở cương vị lãnh đạo cao nhất của Đảng và Nhà nước nhưng cách đối xử của Bác đối với cá nhân từng người vô cùng thân mật và gần gũi:

*“Bác ơi tim Bác mênh mông thế
Ôm cả non sông mọi kiếp người
...” (Tố Hữu)*

Chưa bao giờ trong lịch sử dân tộc Việt Nam lại có một vị lãnh tụ giản dị và gần gũi với mọi người như thế: Sống trong ngôi nhà sàn nhỏ, ăn những món ăn dân dã, mặc áo bà ba nâu và tư trang chỉ là một chiếc rương nhỏ và mấy bộ quần

áo bạc màu ... Có lẽ bởi vậy mà với người Việt Nam, Bác Hồ không chỉ là anh hùng giải phóng dân tộc mà còn là vị lãnh tụ vĩ đại được mọi người dân Việt Nam kính yêu và ngưỡng vọng .

Bác Hồ còn được biết đến ở cương vị một danh nhân văn hoá thế giới. Bác đã từng là chủ bút tờ báo “ *Người cùng khổ* ” ở Pháp, đã từng viết “ *Bản án chế độ thực dân Pháp* ” gây tiếng vang lớn. Người còn là nhà văn, nhà thơ lớn của dân tộc Việt Nam với những tập truyện ký bằng tiếng Pháp, “ *Tuyên ngôn độc lập* ” và “ *Nhật ký trong tù* ” cùng rất nhiều những vần thơ khác nữa... Bác Hồ đã từng đi khắp các châu lục trên thế giới, thông thạo nhiều thứ tiếng, am hiểu nền văn hoá của nhiều dân tộc. Bác đã rèn giũa và tạo dựng cho mình một phong cách riêng, kết hợp hài hoà giữa truyền thống và hiện đại, thanh cao và giản dị, giữa tinh hoa văn hoá nhân loại và tinh hoa văn hoá Việt Nam.

Mặc dù Bác đã đi xa nhưng trong lòng mọi người dân Việt Nam Bác vẫn là người đẹp nhất:

Tháp Mười đẹp nhất bông sen

Việt Nam đẹp nhất có tên Bác Hồ .

Càng tìm hiểu về cuộc đời vĩ đại và cao đẹp của Bác, em càng kính yêu và tự hào về Bác hơn. Điều đó khơi dậy trong em mong muốn học tập, phấn đấu, tu dưỡng và rèn luyện để trở thành con người có ích cho xã hội .

Bác là tinh hoa khí phách của dân tộc, cuộc đời của Bác là một tấm gương sáng. Bởi vậy mà chúng ta cần “ *Sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại* ”.

Bài viết số 8

Suy nghĩ của em về tấm gương một người không chịu khuất phục số phận Gợi ý

A.Mở bài: Giới thiệu nhân vật chính của bài văn. (Đó là ai ? Người ấy có gì đặc biệt về nghị lực vượt khó ?...)

B.Thân bài:

Nêu những suy nghĩ của em về con người không chịu thua số phận được giới thiệu khái quát ở phần mở bài

- Nêu những sự việc thể hiện phẩm chất và nghị lực phi thường vượt lên trên hoàn cảnh khó khăn của con người đó.

- Nêu suy nghĩ của em về những phẩm chất và nghị lực của con người được giới thiệu.

- Nêu những bài học rút ra từ tấm gương con người vượt lên số phận.

C.Kết bài: Nêu khái quát ý nghĩa và tác động của những tấm gương quyết tâm vượt lên số phận đối với cuộc sống, con người và bản thân em.

“ *Mỗi trang đời đều là một điều kỳ diệu* ” M.Gorki đã từng nói như thế và điều đó thật sự khiến chúng ta cảm động khi lật giở những trang đời của những con người không chịu thua số phận như anh Nguyễn Ngọc Ký, Trần Văn Thước, Nguyễn Công Hùng ...

Trước hết ta phải hiểu thế nào là “ *không chịu thua số phận* ”? Đó là những con người không chấp nhận mình mãi là người tàn phế, vô dụng, không học tập, không đóng góp gì cho xã hội .

Vào năm 2005 cả nước biết đến một Nguyễn Công Hùng (xã Nghi Diên, huyện Nghi Lộc, Nghệ An). Từ khi sinh ra đã mắc chứng bại liệt. Anh còn bị căn bệnh viêm phổi hành hạ làm cho sức khoẻ suy kiệt. Vậy mà anh đã không gục ngã. chàng trai 23 tuổi bại liệt, chân tay teo tóp, trọng lượng chỉ 12kg và gần như mất hoàn toàn khả năng vận động đã trở thành một chuyên gia tin học và được tôn vinh là Hiệp sỹ công nghệ thông tin năm 2005 vì những đóng góp không vụ lợi của mình cho cộng đồng. Tháng 5 -2005 anh được trung tâm sách kỷ lục Việt Nam đưa vào “ *Danh mục kỷ lục Việt Nam* ” về người khuyết tật bị bại liệt toàn thân đầu tiên làm giám đốc cơ sở đào tạo tin học và ngoại ngữ nhân đạo...

Điều gì khiến những con người tật nguyên ấy có thể vượt qua bệnh tật và khẳng định được bản thân mình? Họ đã tạo dựng cuộc sống từ muôn vàn khó khăn, gian khổ, thử thách bằng sự kiên trì, nhẫn nại và quyết tâm chiến thắng số phận của mình. Họ đã không mất đi niềm tin yêu vào cuộc sống, không gục ngã trước những đau đớn, họ dũng cảm, tự tin đứng lên để sống bằng nghị lực, ý chí , khát vọng và sức sống tinh thần mạnh mẽ của họ. Song bên cạnh đó còn có những nguyên nhân khác. Đó chính là sự động viên, khích lệ , giúp đỡ của bạn bè, của người thân, là khát khao không muốn người thân của mình đau khổ, thất vọng và còn nhờ dòng máu kiên cường và truyền thống anh hùng của dân tộc Việt Nam .

Những con người vượt lên số phận đứng lên bằng nghị lực, khát vọng và ý chí của mình khiến em vô cùng khâm phục. Chính những tấm gương về họ đã xây đắp những ước mơ, hoài bão trong em, dạy em phải biết vượt qua những khó khăn trong cuộc sống để thực hiện những khát khao của mình .

Những người không chịu thua số phận, những con người tàn mà không phế thực sự là những tấm gương cho lứa tuổi học sinh chúng em, khích lệ bản thân mỗi người cố gắng phấn đấu học tập, rèn luyện để trở thành những con người có ích cho xã hội .

Bài viết số 9

Chất độc màu da cam mà đế quốc Mỹ đã rải xuống các cánh rừng miền Nam thời chiến tranh đã để lại di họa nặng nề cho hàng chục vạn gia đình. Hàng chục vạn người đã chết. Hàng vạn trẻ em chịu tật nguyên suốt đời. Cả nước lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân nhằm phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau của họ. Em hãy nêu suy nghĩ của mình về các sự kiện đó Gợi ý

Chiến tranh đã lùi xa nhưng di họa mà nó để lại vẫn hàng ngày hàng giờ làm bao người Việt Nam đau đớn. Trước tình hình ấy, cả nước đã lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân chất độc màu da cam nhằm phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau của họ .

Chất độc màu da cam mà Đế quốc Mỹ đã rải xuống các cánh rừng miền Nam thời chiến tranh đã tạo nên nỗi kinh hoàng cho thế hệ sau của những người

đã từng sống ở những khu vực đó. Những đứa trẻ vô tội, tật nguyền, dị dạng, vừa chào đời đã phải lìa đời hoặc nếu sống được thì sức khỏe, trí tuệ thậm chí cả hình hài đều không bình thường... Những sinh linh vô tội ấy trở thành nỗi ám ảnh, đau đớn đến tê tái của người thân, gia đình và của toàn xã hội

Trước tình hình đó nhiều chương trình ủng hộ những nạn nhân chất độc màu da cam đã được tổ chức. Biết bao người đã khóc thương cho những số phận bất hạnh, biết bao chữ ký đã được thu thập để ủng hộ cuộc đấu tranh đòi bồi thường cho các nạn nhân chiến tranh.

Ngày đầu tiên Mỹ rải chất độc chết người này xuống Việt Nam: 10-8-1961 đã trở thành ngày “ *Vì nạn nhân chất độc màu da cam*”. Cả nước Việt Nam đã lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân khốn khổ. Đó là việc làm cần thiết để giúp đỡ họ phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau. Nhiều em bé tật nguyền, côi cút đã được chăm sóc, nhiều tổ chức chính quyền, doanh nghiệp, cá nhân đã xây dựng nhà tình nghĩa, tặng xe lăn, tiền, quà, thăm hỏi và giúp đỡ các nạn nhân. Nhiều nhóm tình nguyện viên được thành lập để làm việc tại các trung tâm bảo trợ nạn nhân chất độc màu da cam... Dẫu biết rằng tất cả những giúp đỡ đó không thể bù đắp được những mất mát đau đớn của họ song đó thực sự là hành động đền ơn đáp nghĩa, phù hợp với truyền thống “ *tương thân tương ái*”, “ *uống nước nhớ nguồn*” của dân tộc Việt Nam ta.

Việt Nam đã cố gắng để xoa dịu nỗi đau chiến tranh, song “ *on phải trả, oán phải đền*”. Chính phủ Mỹ và 37 công ty hoá chất đã cung cấp chất độc này cho quân đội Mỹ cũng phải chịu trách nhiệm về sự vô nhân đạo của mình.

Nỗi đau của những nạn nhân da cam là một nỗi ám ảnh dai dẳng, việc giúp đỡ họ cần phải làm thường xuyên và liên tục. Bởi vậy mỗi chúng ta cần nhận thức sâu sắc về vấn đề và, tích cực học tập, phấn đấu xây dựng xã hội tốt đẹp mà ở đó mọi người đều được đảm bảo quyền sống và quyền hạnh phúc.

Bài viết số 10

Trò chơi điện tử là món tiêu khiển hấp dẫn. Nhiều bạn vì mãi chơi mà sao nhãng học tập và còn vi phạm những sai lầm khác. Hãy nêu ý kiến của em về hiện tượng đó.

Gợi ý

1. Trò chơi điện tử đang là món tiêu khiển dẫn tới nhiều hậu quả khó lường

- Trò chơi điện tử có mặt ở mọi nơi từ thành phố đến thôn quê.
- Số lượng cửa hàng dịch vụ trò chơi điện tử rất nhiều.
- Học sinh ham chơi điện tử quên cả học hành, kết quả giảm sút.
- Mải chơi điện tử nên cần tiền sinh ra trộm cắp, quen với bạn xấu qua mạng bị rủ rê dễ mắc tệ nạn xã hội...

2. Nguyên nhân của những hiện tượng trên ?

- Bản thân trò chơi điện tử rất hấp dẫn, dễ bị mê mải đến quên thời gian.
- Ý thức tự giác của các bạn học sinh chưa cao, chưa nhận ra cái tích cực cũng như mặt trái của trò chơi này.
- Nhiều gia đình quản lý và giáo dục con chưa tốt.

3. Phương hướng giải quyết hiện tượng trên.

- Mỗi bạn học sinh phải tự giác thực hiện qui định của gia đình về thời gian dành cho việc vui chơi, không để ảnh hưởng đến học tập. Cần tránh những trò chơi xấu không phù hợp với lứa tuổi.
- Chính quyền cần quản lí chặt chẽ hơn các điểm dịch vụ điện tử.
- Nhà trường, các tổ chức đoàn thể xã hội cần tổ chức nhiều sinh hoạt tập thể bổ ích cho các bạn trẻ.

Trò chơi điện tử vốn là một trò giải trí lành mạnh song hiện tượng đam mê trò chơi này mà sao nhãng học hành và gây nhiều hậu quả tai hại đã trở thành một vấn đề bức xúc ở lứa tuổi học sinh .

Có thể thấy ở khắp các phố phường và các nẻo đường thôn ngõ xóm những quán Internet. Học sinh đến đó không phải để truy cập thông tin phục vụ cho việc học mà để chơi điện tử. Nhiều bạn ngồi hàng giờ, hàng ngày trước màn hình vi tính, mê mẩn với những trò chơi trên máy, quên thời gian thậm chí bỏ học để chơi, trong đầu lúc nào cũng chỉ nghĩ đến các trò chơi và ham muốn chinh phục khám phá nó khiến gương mặt ngơ ngẩn như mất hồn...

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến hiện tượng đó. Do bố mẹ không quan tâm , do buồn, do bạn bè rủ rê, do không tự chủ được bản thân ... Song dù lý do nào đi nữa, ham mê trò chơi điện tử cũng là một điều tai hại. Trước hết ngồi quá gần màn hình vi tính trong một thời gian dài có thể làm cho mắt bị cận thị, người mệt mỏi, sức khoẻ bị tổn hại. Không chỉ có thế, ham mê trò chơi điện tử còn dẫn đến sao nhãng nhiệm vụ chính của người học sinh là học tập. Mải chơi, bỏ tiết, trốn học, không hiểu bài, không làm bài tập, học tập sút kém dẫn đến chán học . Như vậy vô tình sự ham chơi nhất thời có thể tự huỷ hoại tương lai của chính bản thân mình. Trò chơi điện tử còn khiến tâm hồn bị đầu độc bởi bạo lực, chém giết, bắn phá, cuốn con người vào một thế giới ảo đầy những mưu mô, thủ đoạn. Hơn nữa ham chơi điện tử còn tiêu tốn tiền bạc một cách vô ích, có khi còn làm thay đổi nhân cách con người. Để có tiền chơi điện tử nhiều thói hư tật xấu bắt đầu nảy sinh như dối trá, thủ đoạn, trộm cắp tiền bạc, tài sản của gia đình, bạn bè ... Và không ai có thể lường trước được những hậu quả tai hại khác nếu niềm đam mê kia vẫn còn tiếp diễn .

Trò chơi điện tử tai hại như vậy, làm thế nào để ngăn chặn nó? Đây thực sự là một việc khó song không phải là không làm được. Quan trọng nhất là bản thân phải xác định nhiệm vụ chính của mình là học tập, rèn luyện, tu dưỡng, không lãng phí thời gian, sức lực, tiền bạc vào những việc vô bổ, thậm chí là có hại. Chỉ coi trò chơi điện tử như một trò giải trí, tiếp xúc với nó có chừng mực, biết chế ngự và làm chủ bản thân, không để bản thân bị tác động bởi những trò chơi và sự rủ rê của những người bạn xấu. Bên cạnh đó cũng cần có sự quan tâm thường xuyên và sự quản lý chặt chẽ của gia đình nhằm giúp con em mình tránh xa những đam mê tai hại. Nhà trường và xã hội cũng cần có sự phối hợp giáo dục thế hệ trẻ, tạo ra những hoạt động bổ ích, những sân chơi vui tươi lành mạnh để mọi học sinh đều

được tham gia. Có như vậy vấn nạn học sinh say mê trò chơi điện tử mới được giải quyết triệt để.

Ham chơi điện tử - ham muốn nhất thời mà tác hại không lường hết được. Bởi vậy vì tương lai của chính mình, chúng ta đừng để bản thân vướng vào đam mê chết người đó.